

Foglalat: Magyarország (kinevezések 's megítélések; királyunk 's királynéknak ő felségök Schönbrunnba megérkeztek, fons. nádorunk uton van haza felé; Esterházy cs. k. fng Ferdinand visszatér Erdélybe; Vukovár melletti szerencsétlenség a' Dunán; nagymihályi tudósítás; Pázmándy Amália 's Ausztria. Portugália (országviszonyok; Terceira és Saldanha munkálatai; a' királyné új ministerséget akar állítani; a' chartisták visszavonulása Lissabon alul.) Spanyolország (tartományi forrongások; Pampelona szilárd önállósága; cortesgyűlési munkálatok; Madrid nyugalmassága, Seoane párvadala; hadi hírek: Espartero előnyomulása; Cabrera agyonlövete; Mendez Vigo megveri Zariatagy carlosi vezért Nebredanál; Espartero ministerségi lemondása; Seoane cortesgyűlési havi elnök; Mendizabal mint gránátos.) Anglia. Franciaország (király - gyilkolási gyanu; 's a' t.) Olaszország (egészségi állapot; elfogatások 's a' t.) Schweiz. Görög- és Törökország. Amerika. (Brazília, mint polit. csatamező.) Gabonár. Pénzkelet. Dunavízjárás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő cs. kir. fősége, Vilmos Németalföld királyát, barátsága 's tisztelete jeléül, a' magyar kir. sz. Istvánrend nagykeresztjével fülruházni méltóztatott.

Ő cs. kir. fősége f. é. aug. 26ki kátárzatában Szogyény János, számfőltti titoknokot a' cs. kir. közöns. udv. kamránál, valóságos fizetéses titoknokká nevezni; Mukics Simon szab. kir. Szabadka város bíráját, f. é. márt. 18ki rendeletében polg. nagy lánczról függő arany érdempénzzel; 's ugyanazon hó 28ki végzetében Oerdögh Ferencz szegedi lakost polg. kis arany-érdempénzzel díszesíteni méltóztatott.

A' m. kir. udv. kamra Szentleányi János marmarosi kam. igazgatóságai iktatót; 's Rácz Mihály, közöns. udvari kamrai fizetéses fogalmazó gyakornokot, a' temesi kamrai igazgatósághoz jegyzökké alkalmazá.

Királyunk 's királynéknak ő cs. kir. főségük f. h. 10én felső ausztriai utjokból délutáni egy óra tájban szerencsésen Schönbrunnba érkezvén, 12én „Maria Anna“ új gőzöst szerencsétlenül látogatásukkal.

Nádorunk ő cs. kir. fősége István fens. fiáról a' Rajna- 's Mosellap, f. h. 4röl ezt írja: „István cs. kir. fng ma reggel Koblenzben a' pattantyusok 's árkászok hadgyakorlatit szerencsétlenül jélenlétivel, melly alkalommal fájdalom azon szánatos eset történt, hogy a' tűzakra föllobbantakor egy kavics ő cs. kir. főségét találá 's meg is sérté. A' sujtás erejét a' kalap szerencsére csökkenté, mi okbul a' seb olly csekély lett, hogy a' fohg tökéletesen bevégzé a' vaterósitvények szemléletét 's az asztalnál is megjelent. A' több száznyi néző közül egyet sem ért hasonló szerencsétlenség.“ — Későbbi levélben, f. h. 6ról, ugyanazon lap még ezzel toldja az előbbi tudósítást: „Értessítettünk, miszerint, ugyanazon nap, mellyen István fng Koblenzben megsebesült, Emsben a' „Négy évszak“ című vezérfogadó mögött, hol ő cs. kir. fngsége a' nádor lakik, egy szirttömeg elvált a' hegyből, 's ő fonsége egy deszkaszímben álló kocsiját szétzúzta.“

Bad-Emsből érkezett legújabb tudósítás szerint, nádorunk ő cs. kir. fohg f. h. 6án kívánt egészségben elhagyván a' furdóhelyet, megérkezett a' legközelebbi napokban várjuk.

Esterházy Ferdinand cs. kir. fohg f. h. 17én Bécsből jött alkalommal, Budán a' királyi lakárban tölté az éjt, és másnap reggeli 8 órakor utját Erdély felé folytatá.

Mult aug. 11én Vukovár mellett Szerém megyében, igen szomorú eset történt a' Dunán. Irvics Ferencz napszámos t. i. két fölserdült fiával este víz mentében kisszerű csolnokon Vukovárról elindulván, Palánkára (csinos mezőváros Bács megyében) szándékozáék evezni gabonáért. Besötétedvén azonban, egy fölfelé iramló gőzössel találkozáék, mellynek közelítését hihetőleg észre nem vevé. Az erómű kereke megragadá a' csolnokat, mint a' másnap felföldözött körülmények gyaníttatják, 's azonnal szétzúzta azt.

Nagy-Mihály, sept. 10én. Szomszéd vármegyék több tájairól érkezett hozzánk részvevő tudakozás, valljon a' vakon születés és megvakulás szomorú esetei még mindig mutatkoznak-e vidékünkön? Nagyon meg vagyunk illetőde közönségünk felebarátai meleg részvevő és sajnálkozása által, mellyet az Ismertető után ujságaink irántunk támasztották, azonban e' tekintetben hála az égnek, nem vagyunk sajnálándók. Kivéve azon esetet, hogy a' július 31én kiütött tűz alkalmával, midőn 22 ház 's 18 csűr égett le, néhánynak a' tűz és füst gyuladásra hevítette szeméit annyira, hogy azokat több napig tetemesen fájlalák, sőt a' daganat miatt egy kettő alig alig látott; — egyebet nem tudunk. — Ugyan is mi „több fölserdült személy“ megvakulását illeti, nagyon hajlandók vagyunk hinni, hogy megfőlének sokon, hogy midőn fölserdült, 's nagyon jól látni erőködik, épen az által megvakul. „A' házasság személyek“ megvakulását épen nem tartjuk valószínűnek, 's azt hisszük, hogy legszámosabbnak talán csak házasság korában nyílnak meg szeméi. — A' mi pedig a' csecsemők vakon világra jöttét illeti, mind eddig csak azt tapasztaltuk, hogy valamint másutt úgy nálunk is a' kutyák és macskák jönnek vakon a' világra. Azt sem vehettük észre, hogy a' csirkék és libák vakon bujnak ki a' tojásból, ha csak tán a' tojásnedv, melly az első percekben még behegeszti a' szemet, ez alatt nem értetik; — sőt azt vettük észre, hogy a' nyulak itt is mint egyébütt nyitott szemmel alszanak, és a' baglyok fényes nappal sem látnak tisztán, hanem csak a' sötétet keresik. Szemeinkről azt állíthatjuk, hogy azok ollyan jók, hogy még azt is látjuk, mint rágták össze a' hernyók minden káposztánkat, annyira, hogy csak törzsája maradt.

Komárom, sept. 19ikén. Tegnap előtt tartá fényes bejövését városunkba, tegnap főispáni székébe ünnepélyesen iktatott gr.

Nádasdi Leopold az örömmek és tisztelkedésnek mindazon jeleivel, minőkhez hasonló, városunk mindeddig nem látott. (Folytatjuk.)

Pest en. folyó sept. 16kán elhunyt élte 15dik évében, Pázmándy Amália kisasszony, Pázmándy Bienes urnak egyik kedves gyermeke. Gyógyítani hozá ide édes anyja az ártallant; de sem a' szüntelen virasztó szülei gondossága, sem az orvosi buzgó szorgalom meg nem őrizheté őt a' halál életöltő fuvalmitól. Elősvadt a' hosszabb életre méltó, 's e' mulandóbul voltaképp csak átszenderült a' végtelenbe.

Így hervad el a' lilium, ha korán
Zordon vihar éri szelid tavaszán.

A U S Z T R I A.

Prága, mint a' német föld legrégebb tud. egyetemi városa, kitünő vendégszeretettel szándékozik fogadni a' kis idő mulva keblében tartandó német természetbuvárok gyűlésire összeseregülő tudósakat. Krompholz tanító 's ügyviselő aláírást nyitván azok díjmentes tartatásukra, pár nap alatt összegyűlt a' megkívántatott mennyiség. Több polgár kötelezé magát, ingyen adni szállást az érkezendő tudósoknak, a' festőszigeteken pedig hosszú asztalok leendnek terítve a' megvendéglésre. —

P O R T U G Á L I A.

Lissaboni, aug. 23ig terjedő hírek szerint bizonyosnak látszik, hogy a' pártosok megtámodandják a' fővárost, mit az ő belakó feleik gyámolítani fognak. Ferdinand hg, mint mondák, kirándult Terceira hg táborába, titkos értekezés végett, honnan rövid idő mulva ismét visszatért. A' mozgalom valóságos kitérőse alkalomával Hastings hajóra szándéka menekni a' királynéknak 's férjének. Állítólag Palmella hg is visszajött Franciaországból, 's Terceirához csatlakozék, ki m. h. 20ikán egyesité hadseregét, 500 lovagbul 's 600 gyalogbul állót, Torres Vedrasnál Saldanha hg-vel. Ez utóbbi azt nyilatkozatá, hogy mindaddig le nem teendő fegyverét, míg a' nemzetőrség egészen megalázva, 's minden fegyvere az ő kezébe adva nem leend. Az egyesülés napján egyszersmind fogolynak hirdeté a' két hadvezér a' királynét a' fejtelenedők kezei közt; azután pedig kormányzóságot alakíta, mellynek tagjai: maga a' két hg, t. i. Terceira és Saldanha, továbbá Mozinho d' Albuquerque, Terceira sziget hajdani kormányzója; kikhez titoknokul járul Jarvis d' Alongvia, a' portoi háboru alkalmával Saldanha volt segéde. Ezenkül Saldanha a' chartai hadsereg főparancsnokává nevezteték, hogy — miután azt egészen rendbe hozá, — vele Lissabon ellen induljon. A' főváros e' közben megerősíték; régibb árkokat újakat ástak. A' nemzetőrség a' kül-erőségeket védendé, ha t. i. ezt magára vállalandja; mert nem a' legkészségesebnek mutatkozik. A' fegyvertár 1200 főből álló harcossíhoz négyszáz fölfegyverzett hajócseléd járult; ezek, 's a' 14 és 15ik nemzetőrségi zászlóalj a' városhatósági 500 őrfegyveressel, teszik a' főváros egész védelmi erejét.

A' királyné, ki folyvást a' Necessidades palotában tartózkodik, fölszólitá m. h. 20ikán Fronteira marquist, új ministerség-alakításra; ő azonban leköszöné e' szép megbízatást, mert rokoni közül számosan a' charta híveihez szegődtek. Macario do Castro magára vállalá az ügyet; de sok fáradságába kerülend, míg azt eszközölhetendé. — A' m. h. 21iki cortesülésben azt kérdeze Cabral a' ministerektől: valljon a' személyes szabadság biztosítékának megszüntetése az idegenekre vonatkozik e? De azok mindnyájan hallgattak. Hasonló némasággal mellőztek el egy más igen nyomos kérdést, t. i. tetszésök szerint van e ez egész városban elterjedt, 's magában a' cortesgyűlési teremben is fölragasztott (általunk a' mult számban közlött) vérszomjas fölszólitás. Midőn azután Taipa gr. fölkel, 's a' gyűlésnek azt javaslá, hogy semmi olly rendszabályt ne alkossanak, melly a' népszennyvedélyt még jobban fölízgathatná: odahagyák a' ministereket a' gyűléstermet. — A' Lissabonban lakó angolok védelmére készen állanak Hastings, Malabar és Minden hajók, mellyeknek azonban egyébkint beavatkozásátul magok az angolok is rettegnek; mert ha különben bántalmuk nem lenne is, ekkor bizonyosan áldozati lennének a' nép bosszujának. — Ugyan a' főnérintett napon egy kis félreértés következtében majd egész Lissabon mozgásba jött. A' nemzetőrség főparancsnoka ugyanis összegyűlékvésre hitta meg a' zászlóaljok főnökeit, hogy az ellenség közeledte esetében általuk elfoglalandó allomásokat nekik kimutathassa. Ezek azt gondolák, hogy a' legénységnek is ki kell állania tömegesen, 's így mindenfelé készülődés, zajgás és zibongás támadt. Volt dolguk a' bér-és cimborakocsinak (omnibus), mert a' kényelmes polgárkatonák nem örömet gyalogoltak, 's kocsin v. inas által vivék v. viteték fegyverüket a' 90 foknyi (Fahrenheit hévm. szerint) hőségben.

Bayonneból f. h. Gral érkezett sürgönyök szerint, m. h. 24-ikén lebetegült a királyné, másnap pedig bemenetét tartá Saldanha a fővárosba, hol a charta teljesen helyreállították. A Spanyolországban volt portugál seregosztály hasonlólag a charta mellett nyilatkozván, miután ezt kikiáltotta, megindult hazájába. — Mind ezek még utóbbi adatok által nyerhetnek csak hitelt; mert az angol lapokban m. h. 28-ig terjedő lissaboni tudósítások foglaltatnak, 's a mondott nagy nyomosságu hírekről nem csak említés nem tételik, sőt épen ellenkezőt irnak; t. i. hogy a királyné folyvást jó egészségben van, 's a főváros anyókaí nem győzik már várni az új koronatorokost; továbbá hogy Saldanha a fővárostul hátráltában Rio-Mayora érkezék, itt Sa da Bandeirával szembeszállandó, ki az alkotmánypárti seregeket vezérelve Lissabon oltalmára siet. — Legujabb tudósítások hamisnak bizonyítják a bayonnei sürgönyök által terjesztett kétféle hírt.

SPANYOLORSZÁG.

A tartományoknak a központi madridi kormánytól külön szakadozása, mindegyre tovább terjed, ha ama tudósításnak hitelt adhatni, mit e tárgyban a Messenger közöl, hogy t. i. Bilbao, Santander, Vitoria és Logrono szövetségre léptek „fő tanácsjunta a hadi és pénzügyekben“ cím alatt létesítendő középponti biztosság iránt. Pamplonában még nem állott helyre a csend. Némely tudósítások azt mondják, hogy Iriarte vissza akarja állítani azt, de sikeretlenül, 's majd életveszéllyel kelle hátrálnia. — Barcelonai legutóbbi tudósítások szerint az itteni polgárságnak át kellett volna engednie az Atarazanas és Montjuich erősségeket az angol csapatoknak, a föllegréval együtt, 's ezt Stopford hajószóvezér (admiral) komolyan sürgette is; de a hatóságok vonakoztak kívánságát teljesíteni. Kérdés most már, vajjon merészkedik-e az angol hajószóvezér erőhatalommal föllépni. A nemzetország tíz követet küldte a főkormányzóhoz olly kéréssel: adassanak ő nekik át megőrzés végett az említett erősségek és föllegrév; miből az tetszik ki, hogy erőnek erőt is készek ellen-szegezni; a junta helyeslé 's teljesítendőnek nyilvánítá kérelmeket. — Lerida, Tarragona és Gerona tartományok, melyekhez a barcelonaiak a függetlenség nyilvánítása 's velek szövetkezés tekintetéből követeket küldének: viszokövetséget intéztek a barcelonai juntahoz, általa szövetkezést nyilatkoztatván; minélfogva általános ujoncz-szedés fog történni, hogy az angolokkal jó sikerrel mérkőzhessenek.

Don Martin Iriartenek Pamplonában a csendet erőhatalommal visszaállítani törekvéséről körülményes tudósítást ad egy valcarlosi levél, melly szerint követeket küldte Iriarte a pamplonai ideiglenes juntahoz, olly fölszólítással: térjen vissza a rendhez, 's alávetvén magokat az igazgató királynénak, követelje az 1836-iki alkotmányt; de azt válaszóla: inkább halált, mint magát olly uralkodás alá vetni, melly az országot tönkre teszi. Lapena ezredes különösen levelet is írt Iriartenek, mellyben inti: kimélje a haszontalan vérontást; mert Pamplona harczi a legszigorubb védelemre is elszávnák. Egyszersmind meghívá Iriartet: nyilatkozzék ő is Navarra függetlensége mellett, 's ez esetben őt bizandják meg a lakosok a parancsnoksággal. Iriarte nem fogadta el az ajánlatot, 's megtámodá a várost, de rövid ostrom után, mellyben egyik részről sem sebesült v. halt meg senki, visszavonult Artajonába, hol a kormánytól parancsot vár. Jelenleg don Leon Iriarte vezérli az őrkatonaságot. — A városból kiköltözni szándékozók csak olly föltétellel kapnak útlevelet, ha házaikat a hatóságra hagyják.

Aug. 30-ig terjedő hírek szerint a főváros mindegyre nyugalmas, 's a cortesgyűlés, a polgárháboru minden iszonyatossági által sem hagyja magát zavartatni haszontalan munkálkodásiban. Közben közben mégis fordulnak már elő élénk viták az ország állapotjáról; azonban, mint látszik, semmi más segélyt nem látnak a közös nyomor megszüntetésire, pusztá fölszólításoknál 's tehetetlen fenyegetőzéseknél. Így legközelebb a valenciai előterjesztés vizsgálatával megbízott választmány azt kíváná: 1) intéztessék a nemzethez fölszólítás, melly a spanyoloknál 's idegeneknél a cortesgyűlés munkálatainak jobb fogalmat szerezzen, 's hogy a népség az általa szenvedett gonoszról, az ezt szült vagy hosszabbított okokról, 's azon szükségéről fölvilágosíttassék, mi szerint az alkotmány 's II Isabella királyszeke ellenségén diadalmaskodhatás végett multhatlanul megkivántatik, hogy az erőködésit a cortesgyűléssel egyesítse. 2) Szorgalmaztassék a cordovai junta ellen intézett pör vizsgálatával megbízott választmány, 's szólíttassék föl a kormány, hogy a hadi munkálatokra nézve az illető hadi törvényszékek által hozott ítéletek vizsgálata alá vétessenek. 3) Parancsoltassék meg, hogy jövendőben a hadi munkálatokat vagy hitelen bírói személyeket tárgyozó hivatalos közlemények mind köztiudomásra juttassanak. 4) Szavaztassék törvény, vagyoni és személyi visszatartást határozó. A pártútok rablásai 's pusztításai megszüntessenek, a honfiaknak 's családaiuknak pedig kárpótlás biztosíttassék szenvedett veszteségeikre nézve. — Azonban mind ezek 's hasonló rendszabályok nem kevesbbítik egy hajszállyal is az ellenség hatalmát.

Seoane tábornok bajvívásiról szóló későbbi tudósítások csak egyrül tesznek említést, mellyet Manzano kapitánnyal vívott. Mint-hogy a tábornok mankókon jár: pisztolyt választának, 's gr. Almodovar és Cordova viadaltauk jelenlétében esett meg a lövés. A pisztolyok egyike töltetlen volt; 's a baleset ezt játszá a tábornok kezébe; tehát Manzano lött 8 lépésnyiről, 's megsebesíté ellenfele jobb oldalát. Seoane elesett, de fölségítettvén folytatni akarja a bajvívást,

mit azonban a bajtanúk nem engedtek. Ő szavait nem vette vissza. Sebe nem veszélyes.

Saragossai levelek szerint Cabrera czimborafőnök szintazon vétségbe esett, melly Gomezt elhírlült pályájáról lelépteté. Kalandozásai közben gyűjtött minden kincset önmaga részére kívánván biztosítani: tervét a trónkövetelőnek megsugák, ki őt elfogatása után nyomon agyon löveté. Más tudósítások azonban valamely szóvita következtének tulajdonítják agyonlövetését, 's így beszélnek el a dolgot körülményesen: A trónkövetelő által hadvezérei 's Cabrera együttlétekor tartott hadi tanácsban a herrerai ütközet után Buerens katonái közül elfogottak sorsa iránt levén kérdés, Cabrera tüstinti agyonlövetésükre szavazott: a többiek mindnyájan ellene voltak, különösen pedig Villareal. Ebből szóvita támadt, mi közben Cabrerát egy elkapá az indulat, hogy kardját Villarealba döfé, halálos sebet ejtvén rajta; sőt a trónkövetelőnek is neki rohant, de föltartóztatták; mielőtt azonban elfoghatták volna, megszökött, 's 26-ikán Santa Lucia és Molinos vidékén járt, egypár vezető 's két terhelt öszvér kíséretében. Ez utolsó helységen kívül rövid ideig tanyázta után, las Cuevas de Castelloten keresztül tovább utazott, hol új öszvéreket vön 's Santaolea felé irányzott, Cretasban, 8 lieunyivel távolabb, Valencia határán éjezendő. Azonban alig hagyá el las Parrást, midőn az üldözésére kiküldött husz lovag nyomában terme, olly parancsuk levén, hogy őt élve vagy halva megvigyék; 's ugy látszik, hogy csakugyan elfogák élve, minthogy minden egyéb tudósítások agyonlövetését hírellek. — Halála, némely város polgárkatonasága 's némely vidék zsarolt lakosira nézve örvendetes.

Ama nagy tisztoszeesküvés, melly a kormányt vala megdöntendő, semmivé kallott, 's a cortesnek trónfontartási rögtön lángra gyult buzgalmát, a kiesett ministerek rovására játszott szerepnek tekintik. A tisztek bűnbánó lélekkel járultak követségük által a királynéhoz, mellyet ez igen kegyesen fogadott. A tisztek önkényt jelentkeztek azután Espartero táborában (Tehát nem voltak bebörtönözve, hanem megszöködtek.) Torrelagunanán, hol őket a katonaság örömrivalásokkal fogadá. A főhadvezér, Luchana gr., 27-ikén Cogulludoba helyezé át táborzállását, onnan a körülmények szerint intézve hadi munkálatit. 28-ikán fölszólítást bocsáta csapatához, mellyben inti őket, hogy a pártfelekezetesség sugalminak hitelt ne adjanak, hanem csak a közös ellenség kiirtása legyen föltűzött czéljuk. Mihelyt Buerens veszteségének híret hallá, tüstint megindította Jadraque felé seregét, mellyben a lemondott tisztek visszatérte óta legnagyobb rend 's hadfenyíték uralkodik. F. h. 1-jén Darocába érkezett, Oraa tábornokkal egyesülve, a Calamocha felé indult ellenséget üzőbe veendők.

Mendez Vige christinói hadvezér utolérte Zariateguyt m. h. 28-ikán Nebredanán (Lermatul délkeletre, 's megütöközvéen vele, harczióbul kétszázat leölt, negyvent elfogott, a megszalasztotakat pedig Pinillaig üldözé.

Espartero lemondott a hadministeri tárczáról, 's helyébe San Miguel tábornok van nevezve, ki ezt már m. h. 24-ike óta vivé, ideiglenesen. Belügyministerségi titoknoksággal don Ramon Adant ruházzák föl. — Mendizabal, a kiharadt pénzügyminister, még nem mondott le egészen az ismétli fölkapaszkodásról. Addig is belépett granátosképen a nemzetország első zászlóaljába, hol társai (kik közt sok szállító — Lieferant — van) kétségkül rövid időn káplárságra emelik. —

A cortes f. septemb. hónapra a még ágyban fekvő Seoane tábornokot választá elnökül 76 szóval 17 ellen, alelnökül pedig bizonyos Muguirot, Mendizabal czimboráját, egy meggazdagult szállítót, ki a lagranjai katonáknak pénzt osztogata.

FRANCZIAORSZÁG.

A Gazette des Tribunaux szerint sept. 2-án az elysiumimezőkön a király elkocsiztakor egy torzomborz bajszu vörös sapkájú férfit fogtak el. Azonnal hir támadt, hogy új merény vala szándékban a király élete ellen. Azonban kísült, hogy az elfogatott Resnier nevű, varga, ki részegségében többrendű kicsapongást követett el. A hid- és országutépítés fő igazgatója, Desfontainesnek a főmérnöknek meghagyá, hogy azonnal készítsen egy tervet vasutra Paristól Orleanson keresztül Nantesba. Majd megindulnak most a vasutak Franciaországban, miután a Paris-sz. germaini elkészült.

Damrémont tábornok alkudozásit Achmet beyjel igen szigoruan bírálgták Afrikában. Achmet bey, mint látszik megsugá párt-hiveinek, miszerint ő csak azért bocsátkozék alkudozásokba a franczi tábornokkal, hogy időt nyerhessen, 's az esőzés bekövetkeztekor azonnal minden értekezést félbenszakasztani szándékozik. A bey hadereje igen tetemes, és csupán e körülmény által tarthatja föl magát, mert különben nem igen szeretik őt, 's több törzökök csak a félelem tartóztata vissza Damrémont tábornokhoz szegődés-tül, mit bizonyosan megtesznek vala, ha nagyobb szilárdságot 's parancsolóbb erőfejtést látnak a francziák résziről, kik eddig keveset tettek, 's csak most készülnek komolyabban föllépni; mi azonban könnyen ismét kívánt siker nélkül maradhatna, mert az esős idő már igen közel van, 's az araboknak igen hosszas idejük volt a csapás fölfogására tökéletesen elkészülhetni. Ha a franczia seregek most nem diadalmaskodnak, nehéz felelősség érendi a ministereket, ha a kamarák föl nem oszlanak, mellyek előtt már a Tafna melletti szerződés miatt is bajosan fognak megállhatni; ha pedig új kamra létesülend, akkor a választó biztosságokban bukik meg a ministerium. A constantinei vállolat nyilván mutatja most, mily káros befolyásu volt Afrikára nézve a béke 's engedély rendszere. Abd-el-Kaderrel meg-

költeték ugyan a béke, de most helyette Achmet beyjel kell harcolni, kinek 's vele egész Afrika szemében, sokat veszít ez éretlen békeszeretet által a francia fegyver eddigi becsülete. — Orleans hgnó viselő, 's kérelminek tulajdonítják, hogy nem Orleans hgre bizalék a constantinei hadszállítvány vezérlete. A' medsche-amaritáborban nagy lelkesület uralkodik, 's közönségesen csak háborúról beszélnek, noha aug. 29én ismét új küldött érkezék Achmet fő tábornaszállásából. Egyébiránt, folyvást mindenféle betegség uralkodik a francziák közt, főleg pedig hasmenés, változó láz 's különféle mellbajak.

Marseille, sept. 4én: „Cholera ellen harcoló hőseink ropant táborot képeznek, 's kit a cholera életben hagy, ám lássa az, mikép szabadulhat meg emezek kezeiből. Néhány nap előtt egy saját útján indulni szerető orvos a szénport kürtölő egyedüli segédszernek a járvány ellen; nagy felfödözése azonban pár nap múlva ayom nélkül elenyészett, 's a szegény orvos képzelt dicsősége porrá vált, mint gyógyszer. A' Chapitre környékén tegnap furcsa gyógyításnak valánk tanúi. Egy polgárnő t. i. ott rögtön hascsikarást 's a t. érze; erre összefutott ismerősei rárohánván, dörgölék 's nyomogaták szegényt, egy orvos pedig hirtelen borszesz, olaj 's borskeveréket töltte szájába, 's a beteg egyszeri hányás után egészségesen hagyá el fekhelyét, minek az lön követkeése, hogy most már az orvosok nagyobb része hasonló keverékekkel akarja betegeit gyógyítani. Különös, hogy még egy szappan 's cukorfőzöt sem ragadott el a féllelmes nyavalya, 's hogy a koldusokat is minden várakozás fölötti kiméli, kik, mint közönségesen tudva van, egy orvosi életszabályt sem követnek. Nemrég egy illy szegény nyomorultat azonban csakugyan ledönte lábairól a györcsmirigy; azonnal kórházba vivék a szerencsétlent, de mikép bánták, midőn levették tőle, rongyos czondráji alatt arannyal tömött bőrszerényt letek. A' beteg megholt 's hihetőleg a kórház leend örököse. Altalányosan véve Marseilében sok gazdag koldust találhatni, 's ha az illyennek mestersége miatti szemrehányást tesz valaki, többnyire csak röviden így szokott felelni: „Que voulez vous? C' est un métier comme un autre!“ (Mit akar Ön? Ez olly keresetű, mint bár mely más!) — Ma 55 megbetegült közül 32 lett áldozata a bajnak, 's köztük folyvást számos gyermek.“ —

Toulonbul sept. 1rül ezt írják: „Ma reggel érkezett telegrafi sürgöny azonnali utrakészültét parancsolja le Coureur gőzösnek, mire igen fontos eseménynek kelle okot szolgáltatni, mivel e' hajó különben csak partszolgálatra van szánva. Elelmet csak három hónapra raknak reá, 's rendeltetését olly mély titok burkolja, mint Gallois 's Lalande hajóhad osztályiét.“ — Ugyanonnán sept. 2rül érkezett hírek szerint, bizonyosnak látszik, hogy a' kormány nagy elővigyázati munkálata azon mozdulati ellen van intézve a' portának, miket az a' francziák afrikai birtoka ellen szándékozik intézni. Lalande ellenadmiral aug. 29én egész hajóhadosztályával Goulette csatorna torlatánál horgonyza, közel Tunishoz. Osztálya Jupiter, Santi Petri 's Trident sorhajókból áll, melyekhez minden órában többek érkezét vár. Lalande parancsot kapa egy gőzcsónak által, minél előbb Tunis alá vitorlázni, Gallois ellenadmiralhoz csatlakozás végett. Már bizonyosan tudják, hogy a' török hajóhad 12—14 hajóbul áll, melyek közül hat sorhajó vagy fregát, 's szárazföldi katonaságot is hoz fődözetén; a' francia hajók azonban mindenesetre urai már a' révnek, 'stűzélésüket bajosan állhatná ki a' török had, ha erőszakkal kívánna parthoz nyomulni. A' bey egészen a' francziákhoz szít, 's igen jól tudja, hogy nyilvános hadüzenetet várhatna tőlük, ha tartományiban a' constantinei bey számára fegyvert vagy katonaságot engedne partra szállítani. Egyébiránt rendkívüli lelkesülés uralkodik a' francia hajókon, 's a' tiszték erősen hívék aug. 29én, hogy bajosan kerülhetendik el az összeütközést a' törökökkel.

A' Paix gáncsolja azon számos, gonoszlettekről költött, elbeszéléseket, mikkel az ujságok telvék, 's melyekben minden nemű borzasztó tett kecségető alakban terjesztetik elő a' népek. A' törvénytörési jelenetek vig elbeszéléseit is roszalja, mivel azok a' feynyitó törvénytörésért az alsó néposztályoknál, honnan legtöbb vétkes kerül ki, tekintetét csökkentik. — Mondják, Pozzo di Borgo nem fog többé követségi helyére Londonba visszatérni, mivel elhatározta, hogy diplomatai hivataláról végkép lemondjon, 's élete alkonyát mezeilakon töltse szülőföldén Corsicában. — A' felső 's alsó rajnai lap Strassburgból sept. 4rül következőt közöl: „Tegnap délután városunk utcájában egy idegen személy vont magára igen a' nagy sokaság figyelmét. Idegen elaku ruházata, fölséges tartása, 's majd büszke, majd jóakaró beszéde következtében kísérete minden lépten nöttén nőtt. Vörös nadrágban, vasas egyenruhában, háromszinű tiszt-övesen, 's a' kis, a' la Napoleon historiai példázatu kálappal fején nagy léptekkel járdalt fel 's alá, kétség kívül telve belső örömmel, hogy illy számos gyülekezeti környezi. Nyilvánítása szerint ő sem több sem kevesebb nem vala, mint VI. károly lotharingi hg, ki statusaiból kiűzetvén, épen akkor érkezék Strassburgba vendégharati elfogadást igényelni, míg a' szerencse újra megengedendi a' statusaiba visszatérhetést. De kiűzetése okait nem közlé. Egyébiránt meg kell vallanunk, hogy ő magossága türhető lebecsátkozásal 's nyájassággal viselte magát, 's semmi erőszakosságot nem követett el. Azonban e' csöndes viselete daczára is elfogták, 's biztos őrizet alá vitték, hol sorsát el fogják határozatni, 's eszközökrül gondoskodni, hogy ha nem is statusaiba, legalább észére téríthessék vissza. E' lotharingi hg nem más, mint egy nancyi kalmár, ki hihetőleg szerencsétlen vállalkozási következtében kalmári azonsága emlékeztét is elveszté.“ — A' legújabb ministerváltozás Madridban

a' tuileriai kabinet nyre szerint van, 's meglehet, hogy a' király eddigi szenvedő állását ennek következtében cselekvővé másítandja. —

A' belgák királya 's királynéja, hir szerint, Londonbul visszatértekor a' francziák királyával Compiégneben szándékozik találkozni, hol a' katonai gyakorlatok fényes ünnepélyekkel fognak bevégeztetni. —

Joinville kir. hg. tengerész-hadnagy „Hercules“ fődözetén, aug. 16án Gibraltarba érkezvén, fényesen fogadtaték. Onnan, mint mondják, Teneriffaba szándékozik.

A N G L I A.

A királyné aug. utolsó napjaiban a' belgák királyával 's királynéjával, Kent hgnó kíséretében néhányszor sétalovaglást tén, septemb. 1jén e' mulatságnak majd szomorú vége lön. A' belga királyné lova t. i. rögtön támadt égiháboru következtében megijedt, 's csak nagy ügygyel bajjal mentheté meg őt a' fenyegető veszélytől két ur a' királyné kíséretéből. — Liechtenstein hg f. h. 4én bucsuzék el ő fölségítül. — Ugyanazon nap a' magas porta követe fényesen ünneplé Mahmud szultán thrónralépte évnapiját. Fényesen kivilágított palotáján a' Regents-parkban egy hold, csillag, 's ez' átvilágító szavak valának láthatók: „Jókáig éljen Mahmud szultán.“

(M. Herald.) Victoria királyné Wilkie David hires főstész által kétszer fősteté le magát; először azon alakban, mellyben thrónra lépte után ez első ministertanácsban megjelent; másodsor pedig azon pompás öltözetben, mellyben a' parlamentet eloszlattá. A' jövő évi májushonapban véghez menendő koronázást fejdelmi pompájú ünnepélyek kísérendik, mellyekre több europai hg 's uralkodási tag megjelenend.

A' kormány jelenleg évenként 73, 787 font sterlinget fizet nyugpénzül a' kir. háztartás költségire szánt pénzmennyiségből. 1856ben következő tudósak részültek illyes díjakban: Faraday Mihály (300 ft. st.), Brewster Dávid (200 ft. st.), Moore Tamás (300 ft. st.), 's John Banim az irlandi beszélyíró (150 ft. st.). —

A' Globe, a' jour. des Debats vádját, a' lissaboni angol követ ellen, czáfolva, ezt írja: „Egyenesen tagadjuk, hogy a' tisztelt követ titkon az alkotmányos párt ellen ármánykodik, 's barátság táncsoljuk a' francia kormány ortalma alatt megjelenő lapoknak, hagnanak föl azon rágalmozó 's alaptalan vádakkal, miket ők mióta Molé vezeti a' kormányt, Anglia, az angol nép, 's ministerei politikája ellen emelni szoktak. Tudósítjuk őket, miszerint azon esetben, ha ők folyvást megmaradnak kibívásaik mellett, mi részünkrül félrevonandjuk azon leplet, melly bizonyos közönséges ármánykodás rendszerét fődözi. Anglia politikája Spanyolország iránt mindenkor nyilt 's egyenes vala; az angol kormány tétovázás nélkül gyamolítá az alkotmányos szabadság 's királyné ügyét anélkül, hogy a' ministerek ármánykodására figyelne, vagy segélyeért ez vagy amaz alkotmányváltást kívánna. Allíthatja e' a' jour. des Debats, hogy Franciaország szinte illy őszinte becsületeséggel munkált? Feleljenek e' kérdésre azok, kik a' la granjai zendülést okozák, 's Calatrava ministertuma megbuktával az újabb szerencsétlenségeket létre idézék Spanyolországban.

London, septemb. 4én: Egy épen most megjelent illy című vöpirat: „Honi kinézések az új parlament alatt“ közfigyelmet von magára, mivel kabinetit tagot (Hobhouse Johnt) gyanítanak szerzőjének, 's így az mindenesetre azon határozatok viszhangjának tekinthető, mellyek szerint a' parlamentmegnyitás után cselekvéseiket intézni szándékoznak a' ministerek. Ez iratot mindazáltal azon sajátság bélyegzi, hogy az csak a' ministerek védállását nyilvánítja a' toryk bőszi diadalkiáltozási ellenében; azon eszközökrül pedig mélyen hallgat, mellyekkel élni szándékozik, ha a' torypárt folyvást makacszkodnék a' felsőházban, 's egy szóval sem érinti a' külföld iránti politikáját, holott ez, főleg Portugálra 's Spanyolországra nézve, főküzdhelyük leend a' toryknak, mellyen a' ministerekkel mérkőzni fognak. Az iratka azonban e' hiánya mellett is becses marad, hitelesen fölvilágosítván a' különböző pártok nézetit, 's behatározván, hogy a' torypárt rettentő jelszava: „Tespédés.“ — Míg ez érintett munka azt állítja föl alapelvül, hogy a' tory-kormány vagyis nemhaladás Angliában örökre megszűnt: a' torylapok életre halálra küzdenek pártjuk részéről, a' kisebbszámot többséggé változtatni. Tagadhatlannak állítván, hogy az irlandi szabadelmü követek nagy része, mint farka O' Connellnek, erőszak, eskütörés, sőt egy egész nagy kathol. összeesküvésnek köszönheti megváltását: fölszólitják az orangistákat e' választások törvénytörésége ellen kérelmet nyujtani az alsóházhoz. Mivel pedig valamely választás megtámodása vagy védelme iszonyu költséggel páros, leginkább pedig olly esetben, midőn a' tanukat messzirül kell hozatni, tehát közönséges aláírást javálnak Anglia valamennyi conservatívjei közt, állítván, hogy, mivel ezek bírják a' hon nagyobb részét, a' szabadelmük, t. i. mint szegényebbek, nem sokára hátrálni leendnek kénytelenek. E' gyönyörű tervet fölülrá azzal szépítgetik, hogy két év előtt a' whigek is aláírást nyítának O'Connell kárpótlására dublini követszéke védelme által okozott költségért; ez azonban egészen más, mint — a' kijelentett szándék szerint ragyban az egész elvet megtámodni akarni; egy olly elvet, mellyet az előbbi alsóház annyira pártola, 's mellyért az irlandi katolikusok vagyonukat 's életüket is készek föláldozni. E' játék mindenesetre igen veszélyes, 's még kétség, vajjon merészek e' beleavatkozni a' magosabb állásu toryfőnökek. Egyébiránt már annyira ment a' toryk ingerültsége, hogy készek a' radica-

loknek engedélyeket biztosít, csak hogy egyik egyházat a másik fölött diadalmaskodni láthassák. Helyeslik e a főtörk ez ajánlatokat, 's hálójukba menendnek e a radicalok, vagy fognak e segédkezet nyújtani az írlandi katolikusok elnyomására, — mind e kérdéseket csak a jövődó fejtendi meg. Azonban mindenesetre ezek határozatától függ a whigek további kormányon maradása, vagy attól el-távolítása. — Mig itt az anyaországban a hatalomért küzdnek a pártok, Canadában olly nehézségek készülnek, mik azt épen nem teendik irigylendővé. A kormány egy ezred katonaságot küldé ugyan Quebecbe, 's a kormányzó mindent elkövete a csoportulások 's engedellen tisztviselők ellen; de mind ezek nem használnak semmit. A nép még folyvást gyűléseket tart, mellyek utóbbika azon nevezetes határozatot hozá, hogy a britt parlamentet többé nem fogják kérni sérelmeik orvoslásáért.

Sept. 6án Londonba érkezvén Cambridge hg, először is Sofia hgnót 's Sussex hget látogatá meg Kensington palotában. — A Morning Post szerint d. Carlos gyászt ölte IV Vilmosért, 's parancsára minden ügyviselőji hasonlót cselekvének egész Európában. Wexford Independent radical lap után a Times ezt írja: „Uj peerek. — Kétségbe nem hozható hír után mondhatjuk, hogy kegyes szeretetreméltó fejedelemnök O'Connell Dánielt „Erin lord“ czim-mel peer méltóságra akarja emelni. E hír minden hű alattvalót örömlángra gyújtand, főleg pedig „az írlandi idegeneket,“ mint-hogy Erin lord bizonyosan a felsőházban is hathatósan tudná ügyöket védni, mint azt eddig az alsóban tevő.“ A Times erre azon megjegyzést teszi, hogy O'Connell peer lehet ugyan még valaha, de kérdés: valljon elvállolná e az illy fényes méltóságot.

Württemberg királya Teck gr. álnév alatt ismét hajóra szállott, száraz földre vitorlázandó.

Mult h. 26án a londoni Vauxhall kertből ismét két léghajó emelkedék föl. A nagyobbikban Green léghajós ült hatkiváncsi gentlemannel, a kisebbikben pedig Green fítestvére ángyostul. Ötven percz mulva mind a két hajó szerencsésen lebocsátkozék.

Bonaparte József, Survilliers gróf, Brettenham-parkot választá Lavshall közelében (Suffolkshireben) állandó lakhelyéül, 's ott hercegi módra települt le. —

O L A S Z O R S Z Á G.

Aug. 21én tartottak a velence-majlandi vasut részvényesei a velencei csarnokteremben egy nagy gyűlést. 141 személy vön abban részt, kik közül többen felhatalmazásokkal bírtak, úgy hogy mindössze 394 szózat képviselőji voltak jelen. Realé az elnök felolvasa egy vállalkozási tudósítást, mellynek következtében az építés költségei az ahoz érték által készített előleges felszámítás után nem rugnának csak olly kevésre, hogy a reá fortitandó tőke többet gyűmölcsözne mint nyolczszázszázattól. Végre titkos szavazás után kinevezettek az igazgatóság képviselőji.

Nápoly, aug. 29én: „Del Caretto tábornok 's rendőrmester utolsóelőtti éjjel Cataniából kir. gőzösen ide érkezvén, 20 óranyi mulatás után ismét visszatért. Hosszas ideig beszélt a királylyal, mi azonban mély titok maradt; de gyanítják, hogy Szicília ellen rendszabályokrul kért bővebb utasítást, mikhez nyulni nem mert, noha korlátlan hatalommal (carta bianca) ruházá fel őt a király. Ez okbul igen feszülten várjuk a történéndőket, annyival is inkább, mivel sokan rebesgetik, hogy a capuai hg csakugyan részese a sziciliiai zwaroknak. A cholera már majd egészen megszűnt, 's a király hihetőleg fölőszlatandja az elzárásokat; mi számíthatlan hasznu leend a kiéhezett városra, leginkább pedig szegényebb lakosira.

A Giornale delle due Sicilie szerint Fridrik cs. kir. fhg aug. 29én elhagyá Nápolyt, ugyanazon ausztriai fregáton, mellyen érkezék. —

Romában még f. h. 2án is folyvást egyenlő erővel pusztíta a cholera, 's az általános rend mind a mellett sem háborítotték, még az elszökött 19 gályarab is csöndesen viseli magát, 's hír szerint már az albanii hegységben tanyáznak mindnyájan, honnan hihetőleg az Abruzzokba menendnek, mert ott legbátrabban fogják nyugtalaníthatni a nápolyi országuton járó utasokat. Megérkezvén a várt katonaság, a kormány azonnal elszélyeszté az egyes faluk körül fölállított zárvonalokat, mi a fővárosban igen jótévéleg csökkenté az élelemszerek árát, melly előbb a sok elzárkozás miatt már érezhetőn kezdé emelkedni.

Valamint a mult héten az utczákon 's nyilvános téreken nagy tüzeket gyújtottak, úgy most meg minden estve száz meg száz puskacsóból lödöznek légtisztítás végett. Még mindegyre nagy hőség uralkodik, és gyakran szélvész látogatja meg a szomszéd hegyeket anélkül, hogy megfrístené a levegőt.

Roma, sept. 5én: „Legközelebbi napokban több gyanus személyt fogata el a kormány, kikre utóbb kisért, hogy septemb. 3án, midőn sz. Péter egyházban rendkívüli ünnepi pompa vala tartandó, zavart akarának gerjeszteni, 's azt használva, magukat Angyalvár birtokába helyezni. Egyetértésük volt az ott raboskodó gályásokon kül még több katonával is az órseregből; ez utóbbi körülmény mindazáltal nem látszik valósulni, mert egy már elbocsátott katonaiszten kívül eddig még egy katonát sem börtönöztek be. Egyébiránt az egész dologrul mély hallgatás uralkodik, 's épen nem tudhatni, mi czél után törekvének az elfogott vakmerők, 's mire számoltak? Külsegélyt vagy tán néptüli pártolást vártak e, mind ez még eddig mély titok. Szándékuk sikerülhetését józanul ugyan alig képzelhetni, de

annyi bizonyos, hogy kiútvén a merény, Roma lakossága ijedőben azonnal cholera esett volna. A halálozás végre csökkenteni kezd ugyan; de félhető, hogy a már mulatkozni kezdett hidegláz még sok áldozatot ragadand el.“ —

S C H W E I Z.

Interlakenben az angolok kedvencz helyén nem rég következő eset fordult elő: Néhány fiatal angol egy átdőzsölt estve után, talán kellelénél több champagner-mámmorral fejükben, azon gondolatra jött, hogy a tág utcán öklözési gyakorlást tegyen. Miután magukon próbát tettek, a mellettek ballagó parasztokat is megtámadták, 's ezek közt egy korosabb férfit is, és szabályszerűen megdöngönyözték őket. A szokatlan üdvözlések felbőszíték a körül lakókat. Mindinkább több ember csődült össze 's az öklész angolokat megszalaszták, 's lakásaikba üzték. Itt ezek beszánczolták magukat, 's a sokaság ostrom alá vevé őket. Időrül időre dühös kirohanásokat tettek, 's különféle sebző fegyverekkel is éltek. Egy vadászt is, ki a rendet akará helyre állítani, megrongáltak. A harczot csak úgy szakaszhaták félben, hogy a kormányzasi helytartó egy csapat fegyveres lövészt küldé a hely színére, 's e vadfiézkókat elfogató. A foglyok már most elítéltetésüket várják. Bern kormánya, mihelyt tudtára esék a dolog, azonnal értésíté az angol követet. Az angolok közül Interlakenben ugyan sok bügyög 's haragszik, de mind ez nem fogja gátolni, hogy honfítarsaik idegen országban egyszersmind idegen törvény szerint ne ítéltesenek meg, mellyeknek alá vettették. A józanabb angolok kedvesen veszik a féktelenség meglakoltatását. —

A st. galli Alsó-Toggenburg vidéken, jelesen Flawyl 's Fels-Uzwyl községekben a „Közhasznu Egyesület“ Schweizban divatba hozni kívánván a selyemtenyészést, főleg azon okbul, mivel a természettől mostohásan ápolt országokban szükség leginkább iparral pótolni a hiányzókat, e végre 250 részvényt bocsáta ki 50 forintjával, mellyekből külföldiek is részesülhetnek. Egyébiránt ez egyesület 20 évre állott össze, mellyek multával abból ismét kiléphetni.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

Aug. 3án reggeli 9 órakor Zante szigeten földrengést érzettek, melly a várban minden épületet tetemesül megrongált, 's a városban is igen keveset hagyott épségben. A rengés majd fél perczig tartott, 's másnap is néhányszor megújult csekélyebb mértékben ugyan, de mégis aggodtatva a rémült lakosságot. Ugyanazon időben Cefaloniában is érzék a rengést; Moreában mindazáltal még inkább kelle dühöngnie 's iszonyu pusztításokat tennie; 's eddig érkezett hírek szerint, Pargos helység egészen romhalomná változott.

T Ö R Ö K O R S Z Á G.

Konstantinápoly aug. 15én: Stürmer b. ausztriai követ már készülteket tón János cs. k. főhg. elfogadására. Dandolo ausztriai admiral kísérendi Syriába 's Athenébe a főhget. A nagyur Said basát küldé a magas utazó elfogadására, kinek itléte több fényesünnepélyre nyujtand alkalmat. — A dögvész folyvást pusztít nálunk, Smyrnában mindazáltal már egészen megszűnt.

A M E R I K A.

Az Allgem. Ztg. Rio Janeiróból következő juniusi levelet közöl: „Brazilia e pillanatban egy nagy csatahely tekintetét mutatja, mellyen két hatalmas ellenség egy trón birtoka vagy a birodalom-meghódítás miatt viaskodik. Mondhatni, hogy a végrehajtó, 's törvényhozó hatalom, (kormány és kamrák) elkeserült versenytársak, 's a követház csatamezőjök. A kormányzó, kit némelylek szilárd karakterének dicsérnek, mások ellenben nyakasnak kiáltanak, nem csekély ingerlékenysége mellett bizonyos nyugalomban van, melly valamenny statuscsapásra látszik mutatni, míg a követház majd minden lépten nyomon ingerelgeti őt. Mind e meghasonlásra a kamra felírása adott okot 's alkalmat, mellyben az nyilvánvitáték, hogy a kamra a hitelvesztett ministeriumtól minden támogatást kénytelen megvonni. E megtámadás következtében a ministerium elbocsátott. Azonban az ellenzés ezzel nem elégtelt meg, a tusát tovább folytatta, úgy hogy a kormányzónak azt kelle hinnie, hogy a kamra rá czéloz. Ekkor a küldöttséget kemény és zordon kifejezések közt bocsáta el magától. A kamra hallgatott. Ezek közt az új ministerium nem szerencsésb a multnál, 's az ellenzés ezt is folyvást zaklatja. 's a t, A britt követnek Palmerston lordhoz intézett tudósítása szerint Braziliában most több rabszolgatörszérhajó készítették ki, mint régi időtől fogva, 's pedig portugál lobogó alatt. Egy társaság keletkezett rabszolga-kereskedésre, mellynek tagjai közt előkelő férfiak is szemléltetnek, mellynek szándéka e' gyalázatos törszerkedésre gőzhajókat alkalmazni, hogy ez által a britt czikázóktul annál könnyebben, 's bizonyosabban megszabadulhassanak. A rabszolga-császárók Havreban száztól 11el biztosíthatatnak. E' csekély mennyiség bizonyítja, mi nyereséges 's aránylag kevés veszélyel páros e' kereskedés. A részvevők többnyire portugálok, de francziák is egy részben.

GABONAÁR: september 19én Tiszta buza 86 2/3 — 70. 63 1/3. Kétszeres 53 1/3 46 2/3. Rozs 38 2/3 — 36 2/3 — 34 2/3. Arpa 23 2/3 — 26 2/3 23 1/3. Zab 20, 18 2/3 27 1/3. Köles 33 1/3 32 30.

PÉNZKELET: Bécs, sept. 16kán. 5 pCtes stat. köt. 105; 4 pCtes 100 11/16; 3 pCtes 79 5/16; 1321iki 100 frtos kölesön 143 5/8; Bécsvárosi 2 1/2 pCtes bank köt. 66 1/32.

DUNAVIZ - ÁLLÁS: sept. 17dikén: 8' 4" 3" 18kán 8' 3" 6" 19kán 9' 2" 6". 20kán 8' 10" 0"